

Preventivní program

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PP	Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2 www.gymspit.cz
Jméno a příjmení ředitele	Antonín Zajíc
Telefon na ředitele	283 893 123, 283 890 447
E-mail na ředitele	antonin.zajic@gymspit.cz

Jméno školního metodika prevence	Monika Boušková
Telefon	283 893 123, mobil 776 335 035
E-mail	monika.bouskova@gymspit.cz
Specializační studium	ukončeno 2018 (závěrečná práce: <i>Metodika adaptačního kurzu</i>)
Realizátor vzdělávání	PPP pro Prahu 1, 2 a 4

Jméno výchovného poradce	Marie Musálková
Telefon	283 893 123, 283 890 447
E-mail	marie.musalkova@gymspit.cz
Specializační studium	ukončeno 2005 (závěrečná práce: <i>Metodika vedení adaptačních kurzů</i>)
Realizátor vzdělávání	PedF UK v Praze

Jméno školního psychologa	
Telefon	
E-mail	
	dlouhodobě spolupracujeme s Mgr. Terezou Váchovou z PPP pro Prahu 9 http://www.ppp9.cz/

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
Víceleté gymnázium	8	252	44
Čtyřleté gymnázium	4	122	44
Celkem na škole	12	374	44

2. PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY

Naše škola připravila a realizuje komplexní dlouhodobý program prevence rizikového chování, který zahrnuje aktivity působící na osobnost žáka, dotýká se jeho hodnotových žebříčků, pracuje s jeho komunikačními dovednostmi. Program vychází z toho, že *osobnostně stabilní člověk s dobrými mezilidskými vztahy lépe odolá problémům a pokušením.*

S prevencí rizikového chování velmi úzce souvisí atmosféra ve škole a nastavení norem. To je ovlivněno mnoha faktory. Mezi ně patří schopnost pedagogů efektivně využívat svých sil, vzájemně účinně spolupracovat, způsob komunikace učitelů navzájem a učitelů s žáky. Prevence může být efektivní pouze tehdy, probíhá-li v příznivém sociálním klimatu školy a je-li prováděna vyškolenými lektory a pedagogy. Součástí naší preventivní strategie je tedy také další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti osobnostní a sociální, protože ho považujeme za nezbytné pro dobrou pedagogickou práci.

Základem naší preventivní strategie jsou adaptační kurzy pro první ročníky osmiletého i čtyřletého studia a následná práce se třídou spočívající hlavně v několikahodinových tematicky zaměřených kurzech. Tyto akce realizujeme částečně svými silami, při realizaci některých kurzů spolupracujeme s externími lektory, konkrétně s lektorkami organizace Společně k bezpečí.

Dlouhodobým cílem našeho programu je:

- zvyšovat odolnost žáků vůči rizikovému chování tím, že se snažíme podporovat u žáků rozvoj dovedností, které vedou k samostatnému odpovědnému rozhodování, k upevnování reálného sebepojetí, k odolnosti vůči agresi a tlaku skupiny, k odmítání všech forem sebedestrukce;
- postupně zlepšovat sociální klima školy upevnováním komunikačních dovedností pedagogů i žáků;
- posílit týmovou spolupráci v oblasti specifické primární prevence;
- motivovat učitele k aktivnímu zapojení se do realizace programu ve svých hodinách i na neformální bázi při komunikaci se žáky, ke spolupráci s kolegy a k vzájemné informovanosti o chování žáků.

Cílové skupiny, které program sleduje, jsou především:

- žáci
- učitelé

3. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Na gymnáziu se vyučuje 8 tříd osmiletého a 4 třídy čtyřletého studia, tedy žáci ve věku 11 – 19 let. Celkem ve škole studuje přibližně 370 studentů. Nejsme velkou školou, žáci se často napříč třídami znají, různě spolupracují, to vše napomáhá příjemnému klimatu ve škole. Žáci k nám převážně dojíždí ze sídliště Černý Most, z okolní zástavby, z okrajových částí Prahy i z obcí na východ a sever od Prahy. Většina rodičů žáků má středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání a uvědomuje si význam vzdělání pro své potomky, proto jsou děti i z domova motivované k dobrému vztahu ke škole. Tradičně se k nám postupně hlásí sourozenci z jedné rodiny. Bývalí žáci k nám posílají studovat své děti. Někteří bývalí žáci u nás učí, další se zúčastňují našich akcí jako pomocníci. Z toho usuzujeme, že tradice a klima naší školy hraje pozitivní roli.

Naše škola sídlí v jedné budově, postavené ve funkcionalistickém stylu, památkově chráněné, nachází se v Praze 9 – Vysočanech, v klidném prostředí starší zástavby u stanice metra. Součástí školy je také školní jídelna, žáci nemusí docházet stravovat se mimo budovu školy. To vše považujeme za pozitivní faktory.

Na škole pracuje poradenský tým. Výchovná poradkyně Marie Musálková, metodik prevence Monika Boušková, Pavla Pernicová (bývalý metodik prevence). V posledních letech bohužel nemáme obsazenou pozici školního psychologa, ale pevně věříme, že se tato situace změní. Na přípravě a vedení adaptačních kurzů i kurzů prevence také spolupracují další kolegové učitelé, zejména Stanislav Gottwald, který absolvoval dva několikadenní kurzy zážitkové pedagogiky a navštěvoval KVP pořádaný o. s. ŽBZ.

Již v dřívější době se pedagogický sbor vzdělával v oblasti prevence nežádoucího chování. Také se skupina učitelů, včetně ředitele školy, zúčastňovala pokračujícího (ale otevřeného) kurzu zaměřeného na různá témata osobnostní a sociální výchovy s důrazem na otevřenou efektivní komunikaci. Kurz byl veden lektorem o. s. Projekt Odyssea metodami OSV, nespočíval jen v nácviku dovedností, ale byl to sebezkušenostní program, který pomáhal sebepoznání, byl přizpůsobován aktuálním potřebám skupiny. V současné době se pedagogové vzdělávají v této oblasti individuálně, například návštěvami školení organizace Společně k bezpečí. A protože cítíme jistou rezervu v této oblasti, počítáme v tomto školním roce opět se zařazením dobrovolného, ale přímo ve škole realizovaného školení pro pedagogy. Školení by mělo být zaměřeno na bezpečné prostředí ve škole a mělo by být vedeno mj. i sebezkušenostními technikami.

Prostory školy jsou omezené. Preventivní programy pořádáme ve třídě upravené pro sezení v kruhu a volný pohyb žáků. Volnočasové aktivity jsou zastoupeny širokou nabídkou sportovních her, vedených jako nepovinné předměty. O všech přestávkách je žákům umožněn přístup do počítačové učebny, o velké přestávce mohou používat venkovní hřiště a další prostory v areálu školy. Uvědomujeme si, že vedení žáků ke sportu pomáhá jejich wellbeingu. Organizujeme řadu soutěží. Podporujeme vlastní aktivity žáků směřující ke zdravému životnímu stylu a k rozvíjení tvořivosti, v tom případě jim poskytneme pomoc i prostor. Studenti vydávají školní časopis, připravují pro své spolužáky projektový den, den poezie, filmovou noc, Noc s Andersenem či přespávání ve škole. Na těchto akcích spolupracují studenti napříč ročníky. Informace o všech akcích a soutěžích, které škola pořádá, jsou ve výroční zprávě na webu školy. Na řadě akcí v budově školy i na výjezdech (včetně adaptačních soustředění) s námi spolupracují bývalí studenti naší školy.

Dlouhodobým pozorováním se nám jeví, že po několikaletém praktikování systému preventivních kurzů a podporou studentských aktivit a tvořivosti se na naší škole výrazně snížila četnost výskytu nežádoucího chování.

V aktuálním školním roce budeme pokračovat v práci s třídními kolektivy, budeme nadále podporovat aktivní přístup žáků ke školním i mimoškolním projektům, zapojení žáků do soutěží i jejich volnočasové aktivity. Právě na zlepšení vztahů ve třídách, týmovou práci a dobrou komunikaci budou zaměřeny programy primární prevence jak v nižším gymnáziu, tak ve třídách vyššího gymnázia.

Uvědomujeme si, že duševní zdraví je základem plnohodnotného života a také správného studia, a proto je pro nás podstatné, aby se žáci nejen ve škole cítili dobře (tzv. „wellbeing“). Do programů prevence se budeme snažit zařadit informace a techniky, které povedou žáky k lepší péči o sebe, zlepšení sebepřijetí, zvládnutí stresu a náročných životních situací.

Nezapomínáme ani na rizikové chování v kyberprostoru a jiná rizika závislostního chování. Na všechna tato témata je náš preventivní program dlouhodobě zaměřen.

4. ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Školní řád v části druhé vymezuje práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců. Problematikou rizikového chování se zabývá část čtvrtá. Sankcemi za jeho porušování se zabývá část šestá. Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou seznámeni žáci vždy první den školy každý školní rok. Jeho akceptování potvrzují svým podpisem. Rodičům nových žáků je vždy na první třídní schůzce Školní řád rozdán, nepřítomným poslán domů. Se změnami jsou dále seznamováni. Školní řád je zveřejněn na webu školy.

Zneužívání návykových látek:

V případech, kdy se ve škole vyskytnou žáci, kteří budou v podezření ze zneužívání návykových látek, dealerství apod., bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální rozhovor se žákem; podle zjištěných informací následuje spolupráce s rodinou, popř. doporučení kontaktu s odborníky;
- uvědomění odboru školství MHMP;
- v případě nezájmu rodičů nezletilých studentů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě;
- v případě dealerství oznámení věci policii;
- v případě skupiny žáků z jedné třídy bude se třídou zahájen „léčebný program“ za pomoci psychologů z PPP, ze spolupracujících organizací nebo vhodného nízkoprahového zařízení.

Šikana:

Pokud se ve škole vyskytne šikana nebo její náznak, budeme postupovat za pomoci následujícího plánu: (Zatím jsme byli nuceni řešit pouze první stádium šikany.)

Řešení počáteční šikany:

Podle závažnosti počátečního stádia šikanování se do řešení situace zapojí třídní učitel, popř. společně s třídním učitelem výchovný poradce, školní metodik prevence a zástupce ředitele školy.

Podle konkrétní situace bude následovat tento postup:

1. Záchyt jevu jednotlivým vyučujícím/jednotlivými vyučujícími.
2. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi.
3. Nalezení vhodných svědků.
4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů!).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Uložení vhodné sankce agresorovi.

Pokročilá šikana, příp. šikana s neobvyklou formou (např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídní lynčování)

Situace bude řešena následujícím způsobem:

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

V rámci první pomoci při pokročilých šikanách budeme spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte a Policií ČR.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť jí zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

V případě potřeby bude i agresorovi zprostředkována péče pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro nápravu situace ve skupině se bude pracovat s celým třídním kolektivem. Nezbytnou součástí řešení situace bude vypořádání se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Psychické problémy

V případech, kdy se ve škole vyskytnou žáci, u kterých se projevují psychické problémy, je situace podle závažnosti řešena školním poradenským týmem, zejména výchovným poradcem a třídním učitelem. Přístup k žákům probíhá podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Všechny postupy jsou konzultovány s rodiči žáků. Zde spatřujeme velkou rezervu v neobsazené pozici školního psychologa.

Projekt Nenech to být:

Škola se zapojila do celostátního internetového projektu *Nenech to být*, jehož cílem je pomoci odhalovat nežádoucí projevy rizikového chování.

5. STANOVENÍ CÍLŮ PP PRO ŠKOLNÍ ROK

Cíl:	Získat finanční prostředky na realizaci všech kurzů primární prevence
Ukazatele dosažení cíle:	Počet kurzů, které se podaří zrealizovat
Zdůvodnění cíle:	Pokud zrealizujeme všechny naplánované kurzy, nenaruší se kontinuita programu.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Kurzy máme koncipované tak, abychom plnili dlouhodobé cíle.

Cíl:	Zvyšovat informovanost žáků o důsledcích rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzů hodnocení kurzů žáky a třídními učiteli pomocí dotazníků nebo strukturovaných rozhovorů
Zdůvodnění cíle:	Informace o důsledcích rizikového chování by měly snížit výskyt takového chování, pokud jsou podány včas a fundovaně.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním odolnosti vůči rizikovému chování

Cíl:	Upevnit vzájemné vztahy v třídním kolektivu
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzu hodnocení kurzu žáky a třídními učiteli pomocí dotazníků nebo strukturovaných rozhovorů
Zdůvodnění cíle:	Ve třídě bez konfliktních vztahů je lepší atmosféra i pro učení
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zlepšováním sociálního klimatu třídy i celé školy

Cíl:	Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit tak odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzů Výsledky evaluačních dotazníků hodnocení kurzů lektory a třídními učiteli
Zdůvodnění cíle:	Komunikační dovednosti považujeme za jedny ze základních sociálních kompetencí
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Pomocí upevňování komunikačních dovedností žáků se snažíme zlepšovat sociální klima dané třídy i celé školy.

Cíl:	Rozvoj wellbeingu a podpora duševního zdraví žáků
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzů strukturované rozhovory se žáky ohroženými psychickou či osobní nepohodou
Zdůvodnění cíle:	Wellbeing a duševní zdraví žáků jsou základem zdravého vývoje člověka a jsou velmi úzce spojeny s prevencí rizikového chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním odolnosti žáků vůči rizikovému chování tím, s upevňováním reálného sebepojetí, s odolností vůči agresi a tlaku skupiny, s odmítáním všech forem sebeustrukce

Cíl:	Nastartovat dynamiku nových tříd a navázat jejich vztah ke škole. Umožnit rychlejší aklimatizaci nových žáků, zabránit izolaci sociálně méně aktivních.
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzů hodnocení kurzů lektory a třídními učiteli
Zdůvodnění cíle:	Rychlejší aklimatizace nových žáků, zabránění izolaci sociálně méně aktivních.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zlepšováním sociálního klimatu třídy i celé školy

Cíl:	Zvyšovat informovanost pedagogů o možnostech a způsobech řešení projevů rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	Počet materiálů, se kterými pedagogy seznámíme
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení kompetencí zefektivňuje práci pedagogických pracovníků, je nezbytnou součástí psychohygieny
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zlepšováním sociálního klimatu školy a se zvyšováním odolnosti žáků vůči rizikovému chování

Cíl:	Motivovat pedagogy k rozšiřování sociálních dovedností formou individuálního/skupinového vzdělávání
Ukazatele dosažení cíle:	Počet pedagogů, kteří se zúčastní kurzů, budou se dále vzdělávat
Zdůvodnění cíle:	S prevencí rizikového chování velmi úzce souvisí atmosféra ve škole. To je ovlivněno mnoha faktory. Mezi ně patří způsob komunikace učitelů navzájem a učitelů s žáky. Snažíme se o zlepšování tzv. bezpečné školy.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Pomocí rozšiřování sociálních dovedností učitelů se snažíme zlepšovat sociální klima školy

6. SKLADBA AKTIVIT PP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Pedagogové budou mít možnost zúčastnit se vzdělávání zaměřeného na bezpečnou školu, na sebezkušenostní rozvoj, na rozvoj a zlepšování vztahů v kolektivu i bezpečného a zdravého prostředí na školách.	
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědné osoby	Monika Boušková, metodik prevence

Pedagogové budou seznamováni s materiály (nebo odkazy na ně), které se zabývají problematikou primární prevence, bezpečného a zdravého prostředí na školách a obsahují možnosti a způsoby řešení projevů rizikového chování. (mj. elektronický časopis Ne-bezpečná škola)	
Termín	v průběhu celého školního roku
Zodpovědné osoby	Monika Boušková, metodik prevence

b) Žáci**Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování**

Ročník	Předmět (podle ŠVP)	Vzdělávací oblast (podle RVP)	Téma	Časová dotace (hod)
prima	Občanská výchova	Člověk a společnost	Mezilidské vztahy, rasismus	2
prima	Občanská výchova	Člověk a zdraví	Rizika návykových látek (kouření, alkohol) Seberegulace a sebeorganizace Osobní bezpečí včetně kyberprostoru	1 1 1
prima	Biologie	Člověk a zdraví	Viry a bakterie - ochrana, HIV / AIDS	3
prima	Informatika	Informační a komunikační technologie	Bezpečí na internetu, šikana, kyberšikana Sociální sítě	1
sekunda	Občanská výchova	Člověk a společnost	Mezilidské vztahy, nacionalismus, multikulturalita	2
sekunda	Občanská výchova	Člověk a zdraví	Osobní hygiena, duševní hygiena, režim dne Zdravá výživa, poruchy výživy Zneužívání návykových látek, závislosti Sexuální deviace, násilí	1 1 1 1
sekunda	Občanská výchova	Člověk a zdraví	Sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova Zdravý životní styl, dospívání Šikana a její projevy	1 1 1
sekunda	Informatika	Informační a komunikační technologie	Mediální obraz krásy a počítačová grafika	2
sekunda	Dějepis	Člověk a společnost	Středověká společnost (rasismus, xenofobie, extremismus)	2
sekunda	Zeměpis	Člověk a společnost	Regiony světa (multikulturalita)	2
tercie	Občanská výchova	Člověk a zdraví	Náročné životní situace, stres, základní způsoby a techniky úspěšného vyrovnávání se se stresem Sexualita, rodinný život	2 1
tercie	Biologie	Člověk a zdraví	Nakažlivé nemoci, drogy, pohlavní choroby	4
tercie	Informatika	Informační a komunikační technologie	Trávení času, využívání volného času (EXCEL)	1
tercie	Informatika	Informační a komunikační technologie	Základy finanční gramotnosti (úrok, půjčka, růst dluhu)	2
tercie	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Zdravá výživa Výchova k rodičovství Péče o zdraví a zdravý způsob života (návykové látky) Dopravní výchova	3 3 4 2
kvarta	Dějepis	Člověk a společnost	Fašismus, nacismus, holocaust (rasismus, xenofobie, extremismus)	15

Ročník	Předmět (podle ŠVP)	Vzdělávací oblast (podle RVP)	Téma	Časová dotace (hod)
kvarta	Občanská výchova	Člověk a společnost	Rasová, národnostní, náboženská a ideologická nesnášenlivost, xenofobie, extrémismus, jejich příčiny, možné důsledky a způsoby prevence	3
kvarta	Občanská výchova	Člověk a společnost	Základy finanční gramotnosti	2
kvarta	Chemie	Člověk a zdraví	Bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny – zásady zdravé výživy Nebezpečné látky, volně i nezákonně prodávané drogy	1
kvinta, 1.ročník	Biologie	Člověk a zdraví	Viry a bakterie - ochrana, HIV / AIDS	9
kvinta, 1.ročník	Základy společenských věd	Člověk a zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví, psychohygiena Vztahy mezi lidmi a formy soužití, způsoby sebereflexe a kontroly emocí Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	1 1 1
sexta, 2.ročník	Dějepis	Člověk a společnost	Středověká společnost (rasismus, xenofobie, extremismus)	4
sexta, 2.ročník	Základy společenských věd	Člověk a společnost	Základy finanční gramotnosti	2
septima, 3.ročník	Biologie	Člověk a zdraví	Zdravá výživa, pohlavní choroby, HIV / AIDS	4
septima, 3.ročník	Informatika	Matematika a její aplikace	Finanční gramotnost, finanční matematika	8
septima, 3.ročník	Základy společenských věd	Člověk a společnost	Právo a spravedlnost. Lidská práva, kriminalita	4
oktáva, 4.ročník	Dějepis	Člověk a společnost	Fašismus, nacismus, holocaust (rasismus, xenofobie, extremismus)	18
oktáva, 4.ročník	Chemie	Člověk a zdraví	Organická chemie, nebezpečné látky - drogy	2
oktáva, 4.ročník	Základy společenských věd	Člověk a společnost	Náboženská nesnášenlivost, rozdíly mezi světovými náboženstvími a sektami, sektářství	6
všechny ročníky	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	Zdravý životní styl, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy	průběžně

Zajišťuje vyučující předmětu v příslušné třídě, odpovídá předmětová komise.

Programy primární prevence

Název programu	Adaptační kurz
Typ programu	Pobytová akce
Stručná charakteristika programu	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváření pravidel - Seznamovací aktivity - Sebe prezentace, skupinové diskuse - Teambuildingové aktivity - Zapojení vrstevníků podobného věku
Realizátor	školní preventivní tým, třídní učitel a praktikanti (bývalí studenti)
Cílová skupina	žáci primy
Počet hodin programu	4 dny
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Nastartovat dynamiku nových tříd a navázat jejich vztah ke škole. Umožnit rychlejší aklimatizaci nových žáků, zabránit izolaci sociálně méně aktivních.
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastnili kurzu hodnocení kurzu lektory a třídní učitelkou
Termín	září
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Naše školní třída 1
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	<p>Přenesení nastavených forem komunikace a pravidel z AK do školního prostředí.</p> <p>Umět vyjádřit zpětnou vazbu bez prostředníka, umět mluvit za sebe, umět přijmout kritiku.</p> <p>Přijímat sebe i spolužáky ve své jinakosti.</p> <p>Problematika závislostního chování.</p>
Realizátor	Mgr. Martina Kekulová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci primy
Počet hodin programu	11
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování Cíl: Upevnit vzájemné vztahy v třídním kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	strukturované rozhovory s žáky a třídní učitelkou
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Naše školní třída 2
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Upevňování pravidel a forem komunikace přijatých v primě. Žáci si vyzkouší hovořit o svých pocitech, být přiměřeně otevření, nepoužívat agresi.
Realizátor	Mgr. Martina Kekulová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci sekundy
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování Cíl: Upevnit vzájemné vztahy v třídním kolektivu Cíl: Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.
Ukazatele úspěšnosti	strukturované rozhovory s žáky a třídní učitelkou
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Bezpečné používání internetu, prevence kyberšikany
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci si uvědomí pravidla pro bezpečné používání internetu a mobilního telefonu, posoudí nejčastější formy rizikového chování ve virtuální komunikaci. Seznámí se s reálnými situacemi a jejich dopady. Žáci zformulují konkrétní návrhy, jak se bránit kyberšikaně a jak se chovat bezpečně ve virtuálním prostoru. Problematika závislostního chování.
Realizátor	Pavla Pernicová, bývalý metodik prevence, učitel IT
Cílová skupina	žáci sekundy
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	výsledky evaluačních dotazníků
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Pavla Pernicová, bývalý metodik prevence, učitel IT

Název programu	Prevence poruch příjmu potravy, prevence nelátkových závislostí
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se seznámí s typy poruch příjmu potravy, s jejich důsledky. Přemýšlí o nejčastějších příčinách jejich vzniku. Uvědomí si vliv reklamy a masmédií. Zamyslí se nad svými silnými stránkami, nad svou cenou jako jednotlivce (dovednost sebeocení). Problematika závislostního chování.
Realizátor	Mgr. Martina Kekulová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci sekundy
Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	strukturované rozhovory s žáky a třídní učitelkou
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Prevence rizikového chování v oblasti mezilidských vztahů a sexuality
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zamyslí a pohovoří na téma sexuální zralost, první lásky, rozchody. Seznámí se s právním rámcem sexuality, dále se svými právy a povinnostmi po dovršení 15 let. Uvědomí si možné dopady spojené s rizikovým chováním. Rozvoj komunikace v kolektivu. Téma zdravého sebepřijetí.
Realizátor	Mgr. Martina Kekulová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci tercie
Počet hodin programu	11
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování Cíl: Rozvoj wellbeingu a podpora duševního zdraví žáků Cíl: Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.
Ukazatele úspěšnosti	strukturované rozhovory s žáky a třídní učitelkou
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Prevence závislosti na PC, kyberšikana a právo
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci reflektují, co jim používání počítače dává a co bere. Jak ovlivňují sociální sítě jejich volný čas. Žáci se seznámí s tím, co je manipulace ve virtuální komunikaci a jak funguje. Seznámí se s konkrétními postihy, které uplatňuje právní rámec ČR vůči lidem, kteří zneužívají prostředky virtuální komunikace. Problematika závislostního chování.
Realizátor	Pavla Pernicová, bývalý metodik prevence, učitel IT
Cílová skupina	žáci tercie
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	výsledky evaluačních dotazníků
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Pavla Pernicová, bývalý metodik prevence, učitel IT

Název programu	Rizikové chování versus zdravý životní styl
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci reflektují zásady zdravého životního stylu, formují své postoje k rizikovému chování, uvědomují si možná rizika nebezpečného chování, různě závislostního jednání. Snaží se formulovat své životní hodnoty. Žáci pracují na svém zdravém sebepřijetí.
Realizátor	Mgr. Martina Kekulová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci kvarty
Počet hodin programu	11
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Zvýšit informovanost žáků o důsledcích rizikového chování Cíl: Rozvoj wellbeingu a podpora duševního zdraví žáků Cíl: Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.
Ukazatele úspěšnosti	strukturované rozhovory s žáky a třídní učitelkou
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Adaptační kurz
Typ programu	Pobytová akce
Stručná charakteristika programu	- Vytváření pravidel - Seznamovací aktivity - Sebeprezentace, skupinové diskuse - Teambuildingové aktivity - Zapojení vrstevníků podobného věku
Realizátor	školní preventivní tým, třídní učitel a praktikanti (bývalí studenti)
Cílová skupina	žáci 1. ročníku čtyřletého studia (1. B)
Počet hodin programu	5 dnů
Návaznost programu na cíle PP	Cíl: Nastartovat dynamiku nových tříd a navázat jejich vztah ke škole. Umožnit rychlejší aklimatizaci nových žáků, zabránit izolaci sociálně méně aktivních.
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastnili kurzu hodnocení kurzu lektory a třídním učitelem
Termín	září
Zodpovědná osoba	Stanislav Gottwald (vedoucí lektor)

Název programu	Kurz efektivní komunikace
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	<ul style="list-style-type: none"> - proces komunikace a hlavní cíl mezilidské komunikace - věcná a vztahová složka komunikace - vnímání vlastního těla, emocí, myšlenek a potřeb, vzájemné vnímání ve skupině - skupinová dynamika a fungování v kolektivu - otevřená komunikace - nezdravé formy komunikace (manipulace, nátlak, vydírání), jejich rozpoznání, rozpoznání a udržení hranic, efektivní svépomoc, - efektivní zvládání konfliktu - základy krizové intervence, zvyšování empatie, lepší zvládání náročných stavů v každodenním životě, nácvik základních kroků při podpoře blízkých, vědomí vlastních kompetencí a udržení hranic, schopnost rozpoznat náročnou situaci a požádat o pomoc - modelování situací z praxe, za pomoci dramatických technik
Realizátor	Mgr. Martina Dobiášová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci kvinty a 1. B
Počet hodin programu	12 pro každou třídu
Návaznost programu na cíle PP	<p>Cíl: Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.</p> <p>Cíl: Rozvoj wellbeingu a podpora duševního zdraví žáků</p> <p>Cíl: Zvyšovat informovanost žáků o důsledcích rizikového chování</p>
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzu výsledky evaluačních dotazníků hodnocení kurzů lektory a třídními učiteli
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

Název programu	Kurz efektivní komunikace, ochrana před manipulací, sebe/prezentace
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace - sebepřijetí, sebe prezentace, prezentace - role ve skupině, téma moci a zodpovědnosti, - hranice a asertivita, - veřejné vystupování a zvládání trémy, techniky uzemnění, trénink soustředění a zklidnění - diskuze a obhájení názoru - konstruktivní kritika, nacházení kompromisu - vytváření modelových situací z praxe a nácvik dobré komunikační praxe za pomoci dramatických technik
Realizátor	Mgr. Martina Dobiášová, o. s. Společně k bezpečí
Cílová skupina	žáci sexty a 2. B
Počet hodin programu	12 pro každou třídu
Návaznost programu na cíle PP	<p>Cíl: Zkvalitnit komunikační dovednosti žáků a zvýšit odolnost žáků vůči agresi a tlaku skupiny.</p> <p>Cíl: Rozvoj wellbeingu a podpora duševního zdraví žáků</p> <p>Cíl: Zvyšovat informovanost žáků o důsledcích rizikového chování</p>
Ukazatele úspěšnosti	Počet žáků, kteří se zúčastní kurzu výsledky evaluačních dotazníků hodnocení kurzů lektory a třídními učiteli
Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

c) Rodiče

Rodičům primy předáme letáky *Desatero pro rodiče* a *Dvacet vzkazů rodičům od dětí*, zpracované podle časopisu PREVENCE.

Termín	v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Monika Boušková

7. EVALUACE

Sledujeme reakce pedagogů na pořádané akce pomocí evaluačních dotazníků a strukturovaných rozhovorů. Sledování sociálního klimatu školy je obsaženo v autoevaluaci školy. Metodik prevence každoročně zpracovává závěrečnou zprávu o realizaci programu, kterou předkládá vedení školy.

Podklady pro evaluaci získáváme jednak pomocí evaluačních dotazníků a strukturovaných rozhovorů s některými zúčastněnými žáky a učiteli, jednak pozorováním změn ve vzájemných vztazích a v chování žáků. Podstatné je pro nás také zvyšování zapojování žáků do mimoškolních aktivit a projektů školy. Po každém preventivním programu lektori kurzu společně s metodičkou prevence a třídním učitelem reflektují průběh kurzu. Podrobné závěrečné zprávy k jednotlivým akcím a vyhodnocení dotazníků jsou uloženy u metodičky prevence v dokumentaci ŠMP. Podle výsledků evaluace modifikujeme případně náplň jednotlivých kurzů.

Evaluaci tohoto PP pomocí stanovených ukazatelů budeme provádět vždy po skončení skupiny bloků PP v průběhu školního roku.

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče, odborníci. Jeho efektivitu je možné mnohdy zjistit teprve tehdy, až žáci opustí školu a dokážou, že se umí uplatnit v konkurenční společnosti svých vrstevníků bez různých „berliček“. Je velice těžké měřit efekt našeho preventivního působení bez pozdějších informací o žácích. Také na každého žáka působí a platí něco jiného. Program je realizován tak, aby respektoval i tato fakta. Ale jistou zprávou je například ochota spolupráce bývalých studentů školy na adaptačních kurzech a jiných projektech školy.